

РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Спеціалізована вчена рада Донецького національного університету імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 29 «Міжнародні відносини» на підставі прилюдного захисту дисертації «Трансформація управління бізнес-процесами міжнародних компаній під впливом глобальної діджиталізації» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» 07 листопада 2024 року.

Яценко Вікторія Володимирівна

23 липня 1975 р.

Громадянка України

Освіта вища: у 1999 році закінчила з відзнакою за депеною формою Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського та отримала диплом спеціаліста за спеціальністю «Англійська мова і література та німецька мова», також у 1999 році закінчила Київський державний торговельно-економічний університет за заочною формою навчання та отримала диплом бакалавра за спеціальністю «Міжнародна економіка».

У 2021 р. вступила до аспірантури Донецького національного університету імені Василя Стуса на кафедру міжнародних економічних відносин за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Дисертацію виконано у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м Вінниця.

Науковий керівник: Орехова Тетяна Вікторівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Здобувач має 8 наукових праць: 4 статті у наукових фахових виданнях (з них 4 одноособові), 1 стаття - у науковому журналі, що входить у міжнародні наукометричні бази, 3 публікації за матеріалами конференцій, зокрема:

**Фахові статті в наукових журналах,
що входять у міжнародні наукометричні бази**

1.M. Oryekhov, D. Zelinska, V. Hirdvainis, V. Yatsenko, V. Mytsenko. Managing the intellectual potential of global value chains in the context of digitalization challenges. *Business Management* / published by D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov. Issue 1. 2024. P. 101–113. URL: <https://bm.uni-svishtov.bg/title.asp?title=2969> (Scopus)

Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Яценко В. В. Аналіз світових тенденцій діджиталізації глобальних ланцюгів поставок. *Економіка і організація управління*. 2023. Вип. № 1(49). С. 190–195. DOI: 10.31558/2307-2318.2023.1.19. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/13901>

2. Яценко В. В. Трансформаційні процеси у глобальних ланцюгах створення вартості під впливом діджиталізації. *Економіка і організація управління*. 2022. Вип. № 3(47). С. 114–124. DOI: 10.31558/2307-2318.2022.3.12. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/13934>

3. Яценко В. В. Діджиталізація – сучасний фактор розвитку бізнес-процесів. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2022. № 2. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/2_2022/202.pdf

4. Яценко В. В. Управління бізнес-процесами міжнародних компаній: концептуальні засади, принципи та виклики. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 1, т. 2. С. 161–166. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=11987>

Публікації за матеріалами конференцій:

1. Яценко В. В., Орехова Т. В. Генезис теорії дослідження глобальних ланцюгів створення вартості. Праці ХXI Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Управління розвитком соціально-

економічних систем: глобалізація, підприємництво, стаде економічне зростання» (2 грудня 2022 р., м. Вінниця). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. Т. 1. С. 229-231

2. Яценко В. В. Теоретичні підходи до управління бізнес-процесами міжнародних компаній. *Проблеми розвитку соціально-економічних систем в національній та глобальній економіці*: праці ХХII Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (18 квітня 2022 р., м. Вінниця). 2022. Т. 2. С. 177–179.

3. Яценко В. В. Моделі диджиталізації глобальних ланцюгів постачок. *Проблеми розвитку соціально-економічних систем в національній та глобальній економіці*: праці ХХIII Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (21 квітня 2023 р., м. Вінниця). 2023. Т2. С. 61-64

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради

Козловський Сергій Володимирович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва, корпоративної та просторової економіки Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Шкурат Марія Євгенівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Бей Ганна Вадимівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та поведінкової економіки Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Дергачова Вікторія Вікторівна доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ:

1. Позитивно оцінюючи системність, конструктивність, логічність та

обґрунтованість теоретичних результатів роботи щодо зasad дослідження трансформацій управління бізнес-процесами в системі ланцюгів постачання під впливом глобальної діджиталізації, що представлені у першому розділі, вважаємо, що робота значно виграла б, якби авторка приділила більше уваги роз'ясненню складових запропонованого нею узагальнення основних етапів автоматизації бізнес-процесів.

2. У пп. 2.1. авторкою приділено значну увагу аналізу ринку передових технологій, як з точки зору напрямків технологічних інновацій, так і з точки зору географії постачальників. На основі проведеного аналізу із застосуванням економіко-математичних методів авторкою зроблено висновок, що між часткою витрат на дослідження та розвиток у ВВП, рівнем кваліфікації, цифрової конкурентоспроможності та рівнем високотехнологічного експорту не сформована пряма залежність, що пояснюється сучасною архітектурою глобальних ланцюгів створення вартості та розподілу етапів відтворюального процесу, які фіксують перенесення матеріального складника у країни, що розвиваються, з низькими показниками рівня розвитку економіки знань та цифровізації. В той же час робота виграла б, як би авторка продовжила даний напрям свого дослідження у висновках третього розділу стосовно зв'язку між цифровим переходом у глобальних ланцюгах створення вартості та конкурентоспроможністю нашої країни у міжнародному поділі праці.

3. Авторка на рівні теоретичних досліджень та згодом – емпіричних звужує об'єкт дослідження з загального рівня трансформацій процесу управління бізнес-процесами міжнародних компаній, що відбувається під впливом глобальної діджиталізації, до управління бізнес-процесами ланцюгів постачання міжнародних компаній, зокрема логістики. Дано логіка роботи в цілому є прийнятною. Проте, фокус автора саме на бізнес-процесі логістики потребує додаткових пояснень.

4. Заслуговує особливого практичного інтересу запропонований авторкою системний підхід до декомпозиції, формалізації та моделювання під

час інтегрованого планування бізнес-процесів (пп. 3.2). Проте висновок щодо переваг стосовно зниження витрат часу при його застосуванні потребує, на наш погляд, додаткових порівняних досліджень із застосуванням технологій Lean production.

Чернобай Ліана Іванівна, кандидат економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедрою менеджменту та міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка», м. Львів:

1. Відповідно теорії процесного підходу ключовими елементами його реалізації є ресурси (в т.ч. людські), власники процесу, клієнти і постачальники. Однак, в роботі не зазначено, чи перелічені елементи будуть підлягати трансформації під впливом глобальної діджиталізації управління бізнес-процесами міжнародних компаній та як це вплине, наприклад, на організаційну культуру, або організаційну поведінку компанії в майбутньому.

2. Методологія моделювання передбачає конкретизацію умов застосування моделі та обмежень, згідно яких модель стає нерелевантною. Опис оптимізаційної моделі впровадження цифрових технологій в управління бізнес-процесами ланцюга постачань міжнародних компаній (с. 173-174), наведений дисертанткою, таких обмежень не містить, що не узгоджується із діючими підходами.

3. Представлена на с. 115-121 «оцінка рівня готовності до впровадження цифрових технологій у глобальних ланцюгах створення вартості міжнародних компаній шляхом проведення експертного дослідження» носить якісний характер. Дисертанткою застосовано різні шкали для різних об'єктів оцінювання: «високий рівень», «найбільші зміни», «найбільш важливі переваги», «заходи, що сприятимуть позитивному впливу цифровізації» тощо, що ускладнює інтерпретацію отриманих результатів. З огляду на вказане, доцільно розробити шкалу, що містить однозначну та релевантну інформацію для потреб управління.

4. Сформовані дисертанткою етапи автоматизації бізнес-процесів (рис. 1.1., с. 68.) містять оціночні дії (етапи 5 і 7), а, відтак, і критерії їх забезпечення. Наприклад: етап 5 «Визначення можливостей автоматизації» передбачає наперед обумовлені критерії, які можуть виконуватися, або ні в умовах, що склалися. Тобто,

відбувається або перехід на етап 6, або повернення на етап 1. Таким чином, для етапів 5 і 7 слушно передбачити зворотній зв'язок.

5. В розділі 2, п. 2.3. задекларовано «аналіз ефективності процесу діджиталізації в ланцюгах поставок міжнародних компаній» (с. 115-129). Фактично, наведена інформація стосується лише результатів разового авторського опитування експертів: менеджерів різних рівнів управління міжнародних компаній та стейкхолдерів компанії KRAMP, і носить статичний характер. Доцільно означити поняття «ефективність процесу діджиталізації в ланцюгах поставок», згрунтувати чинники впливу та провести їх періодичні заміри з метою подальшого аналізу.

6. За результатами оцінки системи можливостей компанії KRAMP щодо діджиталізації бізнес-процесу закупівель встановлено її поточний стан (с. 170-171) та проблеми (табл. 3.9.. с. 172.). Однак, в роботі не зазначено, чи враховано ідентифіковані проблеми системи можливостей міжнародної компанії KRAMP під час опробування оптимізаційної моделі впровадження цифрових технологій в управління бізнес-процесами на прикладі ланцюга постачання (с. 179-180).

7. Розроблена дисеранткою оптимізаційна модель впровадження цифрових технологій в управління бізнес-процесами ланцюга постачань міжнародних компаній має на меті визначити «найкращі значення змінних для досягнення максимального прибутку (економії)» (с. 182). У той же час, з тексту роботи не зрозуміло, якими критеріями описуються саме «найкращі» значення різнонаправлених змінних і за яких вихідних умов можна одночасно їх досягнути. Пропонується ув'язати обрані змінні з важелями механізму забезпечення реалізації стратегії переходу до цифрового ланцюга постачань (с. 145-146) та етапами зрілості ланцюга постачань (с. 146), що підсилить наскрізну цілісність дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради

«Проти» – немас

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Яценко Вікторії Володимирівні ступінь доктора

філософії з галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Сергій КОЗЛОВСЬКИЙ

